

Kisújszállás
1949 DEC 21

Sztálin művei —

a magyar nép olvasmánya

Nem is oly régen — a két világ-háború közt, az ellenforradalom évtizedeiben — a defektív- és kalandregény volt a legkedveltebb olvasmány Magyarországon. A felszabadulás, de kivált a fordulat éve óta mind többen világszemléleti irodalmat olvasnak. Mily nagyarányú változásnak, társadalmi átalakulásnak kellett ill történnie, hogy a vadnyugati és bűnügyi „szépirodalom” helyett *Marx, Engels, Lenin és Sztálin* tudományos műveit olvassák otthon, könyvtárakban és villamoson egyaránt!

Új olvasóréteg lépett azok helyére, akiknek többsége számára kiváltság volt a művelődés (ha nem is éltek mindig vele) és az új olvasók a haladószellemű értelmiséggel együtt, ma a marxista irodalom klasszikusai közül is az *élő Sztálin* művei felé fordulnak egyre fokozódó érdeklődéssel.

Tudjuk, hogy 50.000—100.000-es példányszámban fognak Sztálin művei a fővárosban és a vidéken, éppúgy, mint Lenin művei. Könyveinek magyarul kiadásai egymást érik és a *Sztálin Művei* első kötete alig került az olvasó kezébe, máris *második kiadást* kellett nyomda alá bocsátani. Ám a könyvek olvasottságának fokmérője nemcsak a könyvtári forgalom, hanem a *könyvtári keresettsége is*.

A fővárosi Szabó Ervin-könyvtár Budapest és egyben Magyarország legnagyobb könyvtárai közül a leglátogatottabb. A *társadalmi tudományok könyvtára* a *társadalmi átlépcsés egyik leghathatósabb eszköze*. Köznap reggel 9-től este 8-ig tárva tartja kapuit, — de vasárnap délelőtt is nyitva az olvasóterem és a könyvkölcsönzője — és *napi látogatóinak száma kerekén átlag 150*. A *mult hónapban 3615-en látogatták az olvasótermet és 3035 kötetet olvastak*. A könyvtári megállapítások szerint az egyéb tudományos és szakkönyvek mellett, *a látogatók 50 százaléka a marxista irodalmat olvassa, elsősorban Lenin és Sztálin műveit*. Nem mérhető le azonban a *Marxista Kézikönyvtár* forgalma. A Fővárosi Könyvtár *újításként létesítette ezt a kézikönyvtárat*, amelyet az olvasóterem látogatói úgynevezett *kérdőcédula és minden más megköötöttség nélkül használhatnak*, csak le kell emelniök a 380 kötet közül azt, amelyet éppen olvasni kívánnak. Emiatt pontos statisztikai adatokat nem lehet készíteni arról, hogy hányan veszik igénybe a kézikönyvtár kötetleit, az *olvasótermi felügyelő könyvtárosok tapasztalatai és megfigyelései szerint azonban Sztálin művei közül legtöbben A leninizmus a paját, A leninizmus kérdései, A dialektikus és a történelmi materializmusról, A Szovjetunió Nagy Honvédő Háborújáról, Sztálin Leninről, Marxizmus és nemzetiségi kérdés című köteteket olvassák*.

Érdekes, hogy a kézikönyvtárban Lenin műveinek 25 és Sztálin műveinek 11 köteté orosz eredetiben is meg-

lehető és újabban egyre többen forgatják ezeket az orosznyelvű kiadásokat is! Ha figyelembe vesszük, hogy a könyvkölcsönző forgalma jóval meghaladja az olvasóteremét, kiderül, hogy Sztálin műveit, illetve a marxista irodalmat még egyszer annyian olvassák és tanulmányozzák a Szabó Ervin-könyvtárban, mint amilyen tájékoztatást erről az előbb említett szám adatok adhatnak.

Érdekes körülmény, hogy a könyvtári megfigyelők *99-féle foglalkozást számoltak össze*. Körműves, ügyvéd, kéményseprő, tanár, köztisztviselő, technikus, író, kirakatrendező, vállalati igazgató, újságíró, kertész, háziiparos, molnár és fodrász vegyül el az olvasók táborában. *A legtöbb azonban a könyvtárlátogatók között az egyetemi és középiskolai tanuló, tehát a jövő értelmisége*, hiszen a munkásság nagy része az üzemi könyvtárakban és otthonában olvassa Lenin, Sztálin, Marx, Engels és a magyar marxista tudósok és írók könyveit. *Sztálin Műveinek első kötetével, amelyet követ a második kötet, most ismerkedik a Fővárosi Könyvtár olvasóközönsége*. Ezekben a hetekben, amikor a 70. születésnap megünneplésére készülnek a világ demokratikus népei, *mind többen olvassák a könyvtárban Sztálin élettörténetét is*.

Budapest másik két legnagyobb könyvtárának olvasótermi módszere nem nyújt lehetőséget arra, hogy e könyvek forgalmáról kimutatásokat készíthessen. A Széchenyi-könyvtár és az Egyetemi Könyvtár látogatói között legtöbb az egyetemi hallgató és a tanuló, de a megfigyelések egybehangzó tapasztalása, hogy *A leninizmus kérdései és a Bolsevik Párt története* — amely magában foglalja Sztálinnak *A dialektikus és a történelmi materializmusról* írt művét —, a legolvasottabb munkák.

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája tíz évvel ezelőtt tiszteleti tagjává választotta *Ioszif Visszarionovics Sztálint*, „a világ tudományának fejlesztése és a marxista-leninista tan sokoldalú továbbfejlesztése terén szerzett kiváló érdemeinek elismerésül.” *Sztálin klasszikus elméleti munkái az új viszonyoknak megfelelően fejlesztették tovább a marxizmus-leninizmus tudományát, tudományos alapot adva a szocialista ország építésének*. Érthető tehát, hogy mindazok, akik most a világ egyhatodán megteremtett új világ felé fordulnak érdeklődésükkel, az ő műveiben keresik az útmutatást.